

GRONINGER

COURANT.

ALGEMEEN

DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

AFGIFTE DER PATENTEN.

af den 17den tot en met den 29sten Augustus 1857, des voormiddags van 10 tot 12½ uur.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Groningen roepen bij deze op:

1. AL de PATENTHOUTEN, die zich in de PATENTEN-BESCHRIJVING van het dienstjaar 1857 ter ziele van PATENT hebben aangegeven;

2. Zij die als MEDETEKENENDE DEELGENOOTEN van de PATENT of AFSCHRIFT daarvan moeten zijn voorzien: van hante PATENTEN of AFSCHRIFTEN daarvan, van ZATURDAG den 17den tot en met ZATURDAG den 29sten Augustus 1857, met uitzondering van den Zondag, telkens van 10 tot 12½ uur, onder opgave van de naam van de PATENT, en het nummer van de PATENT, en de ZETTERS, op de bovenste verduidelijking van het PATENT, in persoon te komen afluken.

3. De onafgehaalde PATENTEN of AFSCHRIFTEN van de PATENT, na verloop van laatstgemelden dag, gesteld in handen van de Deurwaarders der Directe van de Staten, ten einde door hen, ingevolge art. 2 van Zijner Majest. besluit van den 17den December 1820, aan de hant belanghebbenden te worden bezorgd, onder genot van de PATENT, — terwijl aan hen tevens voor ieder afschrift van de Medetekenenden Deelgenoot, wegens Zegelgeld, zal moeten worden betaald 34 Cent.

GRONINGEN, 13 Augustus 1857.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMMA.

RAADSVERGADERING.

Zaterdag den 15den Aug. 1857,
voormiddags te 11½ uur.

NIEUWSTIJNINGEN.

RUSLAND.
De Keizer heeft, bij besluit van den 16/4den Junij, bevestigd te bepalen, dat, te rekenen van den 27/18den Augustus aanstaande, op welk tijdstip de voorregten eener haven aan de stad Odessa toegekend, vervallen, die haven onder de werking van het algemeen tolltarief des keizerrijks zal worden gebracht.

TURKIJE.
Omtrent de kwestie der Donau-vorstendommen is nog het bekend geworden. De oorzaak van het afbreken der diplomatieke betrekkingen van Frankrijk, Pruisen en Sardinie met de Porte ligt niet in de weigering van den Sultan om de kaimakan van Moldavië af te zetten, maar in de verandering in genoemd vorstendom. Deze waren bereids door de Porte, op verzoek der heeren de Thouvenel, de Boutenoff, de Widenbruch en Mossi, nietig verklaard; doch de des betreffende beschikking der Porte werd weder ingetrokken, hierna heeft lord Stratford de Redcliffe schuld, die zijn wederom op Abdul-Medjid heeft weten te doen gelden de concessie aan de vier mogendheden gedaan terug te nemen.

Wat den eisch der vier mogendheden omtrent de vernietiging der verkiezingen betreft, zij hebben gezamenlijk de bepaalde vernietiging der verkiezingen gevorderd, maar alleen, dat een onderzoek dienaangaande, en diensvolgens eene vernietiging of goedkeuring, zou worden opgedragen aan de Europeesche gezamenlijke commissie, die te Boekarest zetelt.

De gezant de Thouvenel had de diplomatieke betrekking niet eerder afgebroken, dan nadat de Porte deze vordering van de hand had gewezen en had voorgesteld, om den kaimakan Vorstendommen naar Konstantinopel te ontbieden, opdat deze zijn gezant zou kunnen regtvaardigen.

Denzelfden dag dat de heer de Thouvenel zijn in krachtige bewoordingen geformuleerden en gemotiveerden eisch tot vernietiging der verkiezingen der Porte deed geworden, ontvingen de gezanten van Rusland, Pruisen en Sardinie bevel, het eisch te doen en dien heer in alles, deze zaak betreffende, te steunen. Dit geschiedde, en maakte op de Porte een alles behalve behagelijken indruk. Reschid-pacha begaf zich onmiddellijk naar het paleis, om den Sultan over de zaak te onderhouden, en de ministerraad, die, wegens een godsdienstig feest niet dadelijk kon vergaderen, zou zoodra mogelijk bijeenkomen.

Intusschen blijven de Engelsche en Oostenrijksche gezanten hard bij de Porte aandringen, om niet toe te geven, en hebben zij, naar men wil, reeds bedreigd hunne betrekkingen met haar af te breken zoo zij dat deed. De positie waarin zij verkeert is dus gewis zeer moeilijk. Oostenrijk is zeer verlegen, dat ook Pruisen in deze zaak eene zoo stellige houding heeft aangenomen, en de Weenerpers valt alle vier de magten met kracht aan.

Het afbreken der betrekkingen heeft zijn weerklink in de Donau-vorstendommen gehad. Volgens partikuliere berichten uit Jassy zou de Fransche commissaris, de heer de Talleyrand, officieel tegen de kieserslijsten geprotesteerd en zijn staatkundige betrekkingen met den kaimakan van Moldavië hebben afgebroken. De commissarissen van Pruisen en Sardinie moeten zich daarmede verenigd hebben, terwijl de Russische commissarissen nog wachtende was op zijne instructiën.

Niet ten onrechte wordt door het *Journal des Débats* opgemerkt, dat het alleszins vreemd moet voorkomen, dat het juist Frankrijk is, hetwelk, na zoo veel schatten en bloed opgeofferd te hebben, het eerst de diplomatieke betrekkingen met Turkije moet afbreken wegens de uitvoering van het tractaat, hetwelk moet strekken tot verzekering der onafhankelijkheid van het Ottomaansche rijk. Wie had (dus leest men in dat blad) nu twee jaren geleden eene zoo plotselinge en zoo vreemde houding, der staatkundige belangen en betrekkingen kunnen voorzien?

De *Times* zegt in een artikel over het vraagstuk der Donau-vorstendommen, dat het bezoek van Keizer Napoleon in Engeland in dit oogenblik aan dat blad het levendigst genoegen veroorzaakt, omdat het daarin het oprechte voornemen ziet om een eerlijke redelijke oplossing te geraken eener zaak, welke de kwalijk begrepen ijver van de diplomaten dubbel moeilijk te lossen heeft gemaakt.

De officiële bladen hebben veldtocht tegen lord Stratford de Redcliffe en Turkije geopend. Bedoelde bladen hebben zich zeer over den *Morning Post*, die den heer de Thouvenel bij vorst Mentzschikoff heeft durven vergelijken. Volgens den *Constitutionnel*, is Thouvenel geen Mentzschikoff, maar lord Stratford de Redcliffe de man die de onbeschofte manier van den Russischen ex-gezant heeft aangenomen. De heer de Thouvenel — zegt het blad — heeft onder al de kuiperijen, die te Konstantinopel gaande zijn, steeds de gematigdheid, de waardigheid en de krachtigheid in acht genomen, die zijn ambt vereist; en de krachtige stap, waartoe hij eindelijk overgegaan is, was hem door zijn gouvernement voorgeschreven met het doel om een van de grootste belangen der wereld, te weten den eisch voor de verdragen, in stand te houden.

Maar hoe heeft lord Redcliffe gehandeld? Hij heeft zich gematigd eene dépêche van het Fransche gouvernement aangehaald, dat de gezant aan wien zij gerigt was, heeft te leggen, dan de gezant aan wien zij gerigt was, heeft de Porte gedwongen om op een in den ministerraad genomen besluit terug te komen; en de verantwoordelijkheid voor dien buitensporigen stap heeft hij op zich genomen. Hij heeft zich in de plaats van het Turksche gouvernement gedrongen; hij heeft de Porte genoot om hare

verantwoordelijkheid over te dragen, om hare eigene bevoegdheid ter voldoening aan den wil van eenen buitenlander te niet te doen.

Minder hevig dan de *Pays* en de *Constitutionnel*, bespreekt de *Patrie* de aangelegenheid in een artikel, ten opschrift hebbende: *Achtung voor de tractaten*. Zij tracht te bewijzen dat Frankrijk en zijne nieuwe bondgenooten volkomen in hun regt zijn, en dat de Fransche regering slechts de politiek voortzet die zij aan het verbond met Engeland verschuldigd is, welk verbond door het gerezen misverstand volstrekt niet in gevaar is gebracht.

Men wil te Parijs weten dat de kabinetten van Engeland en Weenen aan hunne gezanten te Konstantinopel hebben te kennen gegeven, dat zij tegen den zin hunner regeringen hebben gehandeld, door op zulke wijze den Turkschen ministerraad bij te wonen als nu is geschied, en waarbij aan de waardigheid der beide naties is te kort gedaan.

Volgens te Weenen ontvangene berichten, heeft de Porte aan hare vertegenwoordigers bij de vier heeren, welke de diplomatieke betrekkingen met haar afgebroken hebben, het gebende medegedeeld en hun daarbij aanbevolen, tot nader bericht op hunnen post te blijven, in geval hunne passen niet werden teruggezonden.

GRIEKENLAND.

Regtstreeks uit Athene te Weenen ontvangen berichten bevestigen volkomen de tijding van eene hevige gisting onder de Grieken. »Wie weet,« schrijft de Weener correspondent der *Köln. Zeit.*, »wat er gebeurd zou zijn, indien de omwenteling in Italië ware gelukt! Men herinnere zich slechts de debatten in het Ionische parlement en de onrustbarende tijdingen uit de zee van Epirus, die het Britsche kabinet hebben genoot met den meesten spoed tot de versterking der vestingwerken van Corfu over te gaan.»

ITALIË.

Het officiële blad van het Sardische gouvernement meldt dat niet alleen de ingezetenen van Bologna, Ravenna, Forlì en drie andere steden van de legatiën adressen aan den Paus gerigt hebben, maar ook de kamer van koophandel van Bologna, de orde van advokaten daar ter stede en de studenten van de hogeschool; het eerste adres betrof de behoeften van handel en nijverheid; het tweede verlangde hervormingen in de wetgeving, en het derde verbeteringen in de inrigting der hogeschool.

Berichten van Genua melden, dat in het bagno ter dier stede een nieuw complot is ontdekt. De galeiboeven hadden getracht te ontsnappen na de wachters te hebben gedood. Een der boeven had gepoogd twee officieren te vermoorden. De gisting in het bagno blijft heerschen, twee galeiboeven zijn ter dood gebracht.

Men is er in geslaagd, twee der zendelingen van Mazzini, die voor hem naar Zwitserland waren gegaan, nabij het Lago Maggiore te arresteren. Men vond bij hen brieven aan twee advokaten, Venetiaansche vluchtelingen, die te Turijn gearresteerd en naar Genua opgezonden zijn.

Nicotera, — met Pisacane de aanvoerder van de Italiaansche revolutionairen, die onlangs eene landing in Calabrië beproefd hebben, — heeft van den Koning van Napels gratie bekomen; hij zal thans levenslang gekerkerd blijven.

SPANJE en PORTUGAL.

Volgens de tijdingen, ontvangen uit New-York en loopende tot den 30sten Julij, zijn de geschillen tusschen Spanje en Mexico uit den weg geruimd en is de maritieme demonstratie van Spanje voor Vera Cruz opgegeven.

Uit Oporto verneemt men, dat in de zaak der valsche munters, die voor eenige dagen ontdekt zijn, verscheidene Portugesche geestelijken en zelfs aanzienlijke prelaten gewikkeld zijn. De Braziliaansche gezant beklagde zich, dat er in Portugal valsche munt en valsche Braziliaansch muntpapier werd gemaakt. Men ontdekte toen het komplot. In de kerk van St. Vincent, die met troepen omsingeld werd, werd dien tengevolge een priester gearresteerd, hetwelk niet weinig opschudding werkte. In Poraga werden 7 valsche munters, waaronder een priester, gevat. Eenige geestelijken hebben zich met de vlugt gered. Er werd onder anderen ook veel Engelsch goudgeld gemaakt, dat in Portugal in omloop is.

DUITSCHLAND.

De Keizer van Oostenrijk heeft in den avond van den 8sten met een groot gevolg zijne reis naar Hongarije aanvaard. De aartshertog Ferdinand Max met zijne gemalin heeft den vorigen dag Weenen verlaten, om zich vooreerst naar Triëst te begeven, en de aartshertog Karel Ferdinand heeft met de aartshertogin Elisabeth eene bedevaart naar Mariazell ondernomen.

De invoering van het zegelregt voor de dagbladen in Oostenrijk zal met den 1sten Oct. plaats hebben. Het zegelgeld bedraagt slechts ½ kreutzer per exemplaar. Daarentegen zal het porto der dagbladen eene aanmerkelijke vermindering ondergaan.

Het gedenkteeken, hetwelk, op hoog bevel, nabij Orsova aan den Donau zal opgericht worden, en wel op dezelfde plaats waar vroeger de Hongaarsche kroon met insigniën werd teruggevonden, is nagenoeg voltooid. Hetzelve bestaat in eene achthoekige kapel, gebouwd in gothieken stijl, en is zamengesteld uit onderscheidene kunstig gemetselde steenen. Aan het voetstuk van deze kapel bevindt zich een steen, waarop bewuste kroon en de insigniën zijn afgebeeld.

Het is den heer Ohlig gelukt, den handelstand te Weenen, en alle groote bankiers tot aanzienlijke inschrijvingen, tot dusver in het geheel ten bedrage van 377,848 fl., te bewegen ten behoeve van de op te rigten handelschool. Reeds was eene commissie tot stand gekomen en een plan voorgedragen ter goedkeuring. Intusschen schijnen zwarigheden tegen het onderwijsplan geopperd en eene wijziging daarin voorgesteld te zijn, waarmede echter de inschrijvers, die voor 2/3 gedeelten tot de niet-Katholijken behooren, geen genoegen nemen. Tot eene verzoening der uiteenlopende meeningen had den 7den eene vergadering van de inschrijvers plaats, die zeer talrijk bezocht werd en waarin het tamelijk onstuimig toeging. Wat in deze zitting gesproken en besloten werd, is nog niet bekend. Er is echter geen definitief besluit genomen, maar over acht dagen zal er weder eene vergadering plaats hebben.

In Pruisen worden de bepalingen van het nieuwe Russische tolltarief scherp gegist, omdat zij niet overeenkomen met de aanspraken, welke Pruisen krachtens vorige verdragen kan maken.

GROOT-BRITANNIË.

Lord Palmerston heeft Dingsdag, ter beantwoordingeener interpellatie van den heer Disraeli, betreffende de kwestie der vorstendommen, in het Huis der Gemeenten gezegd, dat de verkiezingen in Moldavië hadden plaats gehad alvorens de kaimakan verklaringen had ontvangen omtrent de firman door den Sultan te dier zake afgekondigd. Er was te dien opzichte te Konstantinopel een misverstand gerezen; maar het bezoek van den Keizer der Franschen aan de Koningin Victoria op Osborne House, heeft gelegenheid gegeven om de gerezen moeilijkheden uit den weg te ruimen. Overeenkomstig een firman des Sultans, zouden binnen 14 dagen in Moldavië nieuwe verkiezingen plaats hebben. Oostenrijk zoude Englands handelwijze volgen, om alzoo het gerezen verschil te verfeenen.

Intusschen is in de officiële en diplomatieke kringen te Parijs het gerucht verspreid, dat op voorstel der Fransche regering de bezwaren ter regeling overgelaten zouden worden aan de beraadslagingen eener conferentie van de verschillende mogendheden, even als zulks het geval is geweest met de vroegere moeilijkheden ten opzichte van Bolgrad en de nieuwe grensbepaling van Moldavië. Deze conferentie zal zich bij hare werkzaamheden

uitsluitend tot het onderzoek der verkiezingen en tot de eventuele van deze bepalen. Men voegt daarbij, dat lord Redcliffe naar Londen zal worden geroepen, ten einde de Britsche regering dagelijks voor te lichten omtrent hetgeen haar te doen staat.

— Dat de staatkunde der ministers in Engeland gespasina algemeen bijval vindt, wordt opgemaakt uit een afkeurend artikel van de *Press*, een Londensch dagblad, hetwelk geschreven wordt onder den invloed van den heer Disraeli, het hoofd der torypartij in het Lagerhuis.

— De generaal Wyndham, bekend door zijne dapperheid tijdens den veldtocht in de Krim, moet, naar men verneemt, een gewichtig commandement in Indië op zich genomen hebben.

— De *Times* meldt, dat vóór het einde dezer maand 30,000 man troepen, onder commando van goede officieren, Engeland zullen hebben verlaten en in gunstig seizoen voor de operatiën te Calcutta zullen aankomen. Het blad berekent dat de onderdrukking van den opstand, aan de Indische compagnie 10 miljoen £ zal kosten.

Ten gevolge van de groote verzending van patronen uit het arsenaal van Woolwich, ten behoeve van het leger in Indië, zijn nog 150 personen in dienst genomen, ten einde de aflevering te bespoedigen.

Aan het Britsche Lagerhuis zijn dezer dagen van regeringswege eenige statistieke opgaven betreffende het Britsche rijk in Indië medegedeeld. Volgens dezelve, is de geheele uitgestrektheid van Indië 1,466,576 vierkante mijlen; daarvan zijn 837,412 mijlen Britsch grondgebied, 627,910 grondgebied van inlandsche staten, en 1254 Portugeesch of Fransch grondgebied. Die geheele uitgestrektheid is bevolkt met 180,884,297 inwoners, waarvan 131,990,901 op het Britsche grondgebied, 48,376,247 in de inlandsche staten, en 517,149 op het Fransche of Portugeesche grondgebied gevestigd zijn.

Sedert de verwikkelingen, in Indië ontstaan, heeft de handel hier groote verliezen geleden. Er zijn dan ook verscheidene zeer achtingswaardige huizen gefailleerd, zoodat ook het binnenlandsch vertier er door lijdt. Het is vooral op de spoorwegen, waar men den druk voelt, die den handel bezwaart, daar het verminderd goederenvervoer de ontvangsten daarvan zeer verlaagt.

De *Morning Post* meldt dat het gerucht in omloop is van een aanstaand bezoek van Koningin Victoria bij den Keizer en de Keizerin der Franschen te Compiègne.

Het Lagerhuis heeft Maandag een crediet goedgekeurd van £ 2000, voor de oprigting van eene galerij van portretten van de uitstekendste historische personen van Engeland.

De heer Bright, een van de woordvoerders der zoogenaamde Manchesters- of vrijhandelsschool, welke bovenal welvaart binnen 's lands en vrede met het buitenland begeert, is thans te Birmingham zonder tegenstand tot lid van het Lagerhuis gekozen, nadat hij op de tegen zijn verkiezingen ingebrachte bedenkingen als zijn gevoelen verklaard had, dat de zege der Indische muiters Indië aan de regeringloosheid zou prijs geven; dat het in zijn oog barmhartigheid voor Indië is, den opstand te dempen en de hiervoor noodzakelijk geachte maatregelen bij hem geene tegenkanting zouden ontmoeten; dat hij zou aandringen op verbetering van het Indische bestuur voor het vervolg; dat hij is tegen het invoeren der Mainwet hier te lande.

Men zegt, dat de heer Dennison, de tegenwoordige spreker of voorzitter van het Lagerhuis, dat ambt niet langer dan tot het einde der tegenwoordige zitting bekleeden zal, naardien zijne gezondheid tegen de daaraan verbondene vermoeijensissen niet bestand is. Bij het nederleggen van zijn ambt zou hij tevens verklaren, noch het paarschap noch het jaargeld, anders doorgaans voor den aftredenden spreker bestemd, te begeren.

Over het leggen van den Engelsch-Amerikaanschen telegraaf, welke den 3den Augustus in de Valentia-baai vastgehecht is, wordt gemeld, dat Donderdag morgen, even nadat de schepen uitgezeild waren, en zij zich ongeveer 4 Engelsche mijlen van den oever bevonden, het dikste eind van den kabel in de machinerie verward geraakte en brak. De booten der schepen hielden zich tot Vrijdag namiddag bezig met het opsporen van den kabel van den oever af tot op de plaats, waar hij gebroken was, en vereenigden de beide deelen op die plaats weder met elkander. Deze operatie gelukte naar wensch. Dien avond omstreeks zonsondergang seilde het eskader verder, en onderhield van dat oogenblik af tot half 10 een onafgebroken telegrafisch verkeer met den oever van Valentia. De schepen zijn thans 22 (Engelsche) mijlen van daar verwijderd.

Blijkens eene dépêche uit Valentia aan de Iersche kust van den 10den, zijn reeds 300 mijlen van den transatlantischen kabel gelegd; deze operatie gaat tot dus ver zeer naar wensch, wordende gemiddeld vijf mijlen lengte per uur uitgevierd.

De volgende bijzonderheden worden hieromtrent nog medegedeeld: *The Atlantic Squadron*, zooda de kleine, daartoe bestemde vloot genoemd wordt, bestaat uit 3 Engelsche en 2 Amerikaanse schepen, alle oorlogstoombootten, namelijk de eerste de *Agamemnon*, de schooneste oorlogstoomboot der Engelsche vloot, welke de helft van dezen kabel, 1250 Engelsche mijlen, aan boord heeft. De overige twee, de *Leopard* en de *Cyclops*, zullen de *Agamemnon* vergezellen, ten einde in geval van nood, bijstand te kunnen bieden. Het Amerikaanse schip de *Niagara*, welke de andere helft van den kabel aan boord heeft, zal door de *Susquehanna*, ook eene Amerikaanse oorlogstoomboot, met hetzelfde doel vergezeld worden.

Het eerste plan, om elkander in het midden van den Atlantischen Oceaan te ontmoeten, is door de directieuren dezer compagnie na rijpe overweging afgekeurd, daar dit plan aan meer gevaren dan het volgende onderworpen zou zijn. Zoodra namelijk de aanhechting op het eiland Valentia zal daargesteld zijn, zal de *Niagara*, vergezeld door de geheele flotille, beginnen met hare kostbare vracht aan den oceaan toe te vertrouwen; wanneer dit gedaan is, zal eene der drie andere booten, beide uiterste punten van den kabel aan boord nemen, om de verbinding der geheele lengte te volbrengen, hetgeen op eene buitengewoon kunstmatige wijze zal bewerkstelligd worden; daarna zal de *Agamemnon* dezelfde plaats vervullen en hare andere helft ook in de diepte der zee naar welgevallen zinken laten. Er zal dus in Newfoundland en in de Valentia-Baai een telegraaf-station in verbinding met New-York enz., en aan deze zijde met Engeland, Schotland en het geheele vasteland van Europa gebracht worden.

— Te Worcester heeft dezer dagen een ambachtsman zijne vrouw, met haar goedvinden, aan een ander vercocht voor den prijs van één shilling en eene kan bier.

FRANKRIJK.

In het reisplan van H. K. K. M. M. is eenige verandering gekomen, vermits de Keizer besloten heeft om, niet over Cherbourg, maar over Havre en Rouaan terug te keeren. H. K. M. M. zullen zich te Rouaan ophouden en aldaar eenige kerken en industriële inrigtingen bezoeken. De keizerlijke echtgenooten worden Dingsdag op den middag in die stad verwacht en zullen het middagmaal gebruiken aan het hôtel der prefectuur. Het schijnt, dat de Keizer er prijs op stelt om in persoon de handelaren en industriëlen te Rouaan gerust te stellen omtrent de bedoelingen der Regering in verband met eene wijziging van de bepalingen op de in- en uitgaande regten.

De Keizer en de Keizerin zijn den 10den te middernacht in Havre aangekomen, van daar naar Rouaan gereden en zullen Dingsdag-avond te Saint Cloud aankomen.

Men wil weten dat, ter gelegenheid van den 15den Aug., het kader der intendanten-generaal zal worden voltallig gemaakt. De generaals *Renault* en *Yussuf* zullen tot grootkruisen van het legioen van eer worden benoemd.

Bij keizerlijk besluit is aan den minister van staat een

crediet toegestaan van 250,000 fr. ten behoeve van de Augustusfeesten.

Het heeft velen bevreemd, dat de regering, welke over het algemeen zoo veel tact tegenover de democraten aan den dag legt, in het proces tegen de aanleggers van het complot die een aanslag op het leven van den Keizer hadden voorgehouden, zoo onhandig en onstaatkundig is te werk gegaan ten opzichte van *Ledru-Rollin*. Velen toch meenen, dat de getuigenis van een der beschuldigten, dat *Ledru-Rollin* gelijktijdig met hem bij *Mazzini* was, een diepen indruk zou gemaakt en algemeen de overtuiging bevestigd hebben, dat deze aan het complot had deelgenomen. Nu echter de regering ook hem in de acte van beschuldiging heeft begrepen, had men algemeen veel sterker bewijsgronden verwacht, en in plaats van in de publieke opinie te dalen, wordt genoemde republikein nu als het ware een martelaar, en het algemeen gevoelen is, dat er voor de regering geen genoegzame aanleiding bestond om hem in het proces te betrekken. Dit is ook de indruk, welchen het proces zelfs in het buitenland heeft gemaakt; de *Times* zegt, dat geen Engelsch magistraatspersoon, op zulke gronden, iemand een half uur gevangen zou houden.

Tibaldi heeft zich in cassatie voorzien. *Grilli* en *Bartoletti* hebben zijn voorbeeld niet gevolgd.

Ten bewijze van de politieke stemming der Parijsche advocaten, wordt op de in deze dagen merkwaardige bijzonderheden gewezen, dat bij de verkiezing van leden van den raad van toezigt en discipline over de orde der advocaten, in de hoofdstad de meeste stemmen werden uitgebracht op de heeren die tot de oppositie behooren.

Frankrijk zal met alle kracht de doorgraving der landengte van Suez trachten tot stand te brengen en vindt daarin een ijverige en schrandere medewerking bij den Pacha van Egypte, die gezind is de noodige fondsen aan de maatschappij te verstrekken, om zoo spoedig mogelijk met de voorloopige werkzaamheden een aanvang te maken. Men zegt, dat de gezindheid van den Onderkoning den Engelschen minister zeer ontevreden heeft gemaakt. In het half-officiële dagblad *le Constitutionnel* wordt aangemerkt, dat lord *Palmerston* zich tegen de onderneming van het doorgraven der landengte van Suez heeft verklaard, op grond, dat Toulon daardoor een overwigt zou kunnen erlangen, naardemaal van daar spoediger vloeten naar de Rode zee zouden kunnen worden gezonden dan van Portsmouth. De schrijvers van den *Constitutionnel* houden het er voor, dat lord *Palmerston* geheel uit het oog heeft verloren, dat Malta door dit kanaal boven alle andere havens zou worden bevoordeeld. Zij vleijen zich, dat hetgeen thans in Indië voortvalt de Britsche regering zal doen inzien, dat het ook haar belang is om de onderneming van den heer *de Lesseps* te ondersteunen.

De St. Jakobskerk te Amiens is voor een groot gedeelte door brand vernield. De schade wordt op 160,000 fr. geschat. Dit kerkgebouw, eerst in 1835 opgericht, is voor 250,000 fr. verzekerd. Men vermoedt dat de brand in het orgel is ontstaan, waar eenige arbeiders bezig waren geweest met solderen van metalen pijpen.

Te Tunis is de Tanzimat-wet afgekondigd, volgens welke in het regentschap de vrijheid van godsdienst wordt verleend. De familie van den ten gevolge van het vonnis van den Charra ter dood gebragten Israël, zal eene schadevergoeding bekomen.

Zondag had de uitdeeling plaats van de prijzen aan de leerlingen der collegiën van Parijs en Versailles; onder de aanwezigen merkte men op *Feruch-khan*, die door de jonge lieden met een drierf herhaald handgeklap werd begroet.

In het zuiden van Frankrijk herinnert de tegenwoordige hitte aan die van het jaar 1705, toen men den 6den Aug. in de zon eijeren in het zand kon uitbroeijen. Zoo buitengewoon was op dien dag de hitte, dat 's namiddags te 2 uur een thermometer sprong, waarvan *Cosini* zich 36 jaren lang be diend had.

NEDERLAND.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Dingsdag den 11den Augustus.

In de zitting van heden zijn behandeld de navolgende wetsontwerpen:

- 1) dat tot inkoop van nationale schuld, waarvan de bestemming nader bij de wet is te regelen, waarover het woord voerden de heeren van *Rijckvoorsel*, van der *Oudermeulen*, *Harteveld* en de minister van financiën;
  - 2) dat tot vervanging van art. 7 der wet op de zeevischerijen, aan welks behandeling deel namen de heer van *Nispen van Panneerden* en de minister van binnenlandsche zaken.
- Beide wetsontwerpen werden met algemeene stemmen aangenomen. — Nadat de commissie voor de verzoekschriften omtrent eenige in hare handen gestelde adressen verslagen had uitgebracht, is de vergadering gescheiden.

Bij de beraadslaging over het ontwerp van wet tot aanvulling der bepalingen ten aanzien van den vrijdom van accijns op turf en steenkolen, in de zitting van Maandag, hebben de heeren *Insinger*, v. d. *Oudermeulen*, v. *Rojien*, *Jordens*, van *Andringa de Kempener* en v. *Nispen* de voordragt bestreden, hoofdzakelijk op grond dat, behalve de in de wet opgenoemde industriëlen, nog andere evenzeer aanspraak op vrijdom van den accijns mogten maken; — dat het onraadzaam was, de schatkist dit verlies te doen lijden; — dat de maatregel thans zeer ontijdig was, omdat nog belangrijke financiële plannen aanhangig zijn, die tot geheele wijziging van het stelsel der belasting kunnen leiden.

Daarentegen hebben de heeren v. *Rijckvoorsel*, v. *Dam*, *Regout*, *Cremers* en v. d. *Lek* verklaard het ontwerp goed te keuren in het belang der nijverheid, die daardoor gebaat zou worden.

De heer van *Rojien* heeft het volgende gezegd: Mijnheer de Voorzitter, ik heb eenige bedenkingen tegen het in behandeling zijnde wets-ontwerp. Bij de beide Kamers is dezelfde bedenking, die van onzijdigheid, tegen dit wetsontwerp gerezen. Het antwoord daarop door de Regering gegeven luidt: »Het vraagpunt, of de accijns op de brandstoffen in de reeks van de accijnsen behoort behouden te blijven, heeft op nieuw een onderwerp van ernstige overwegingen bij de Regering uitgemaakt en deze hebben haar geleid tot de overtuiging, dat de beweegredenen, welke voor dit behoud reeds vroeger en ook bepaaldelijk bij de aanspraak van den minister van financiën tijdens de overbrenging der begrotingswetten over 1857 zijn ontwikkeld, nog ten volle gelden.»

Eene afschaffing van den accijns op de brandstoffen zal bij eene herziening van ons belastingstelsel alzo niet in aanmerking komen. Wat ook verandert, deze zal blijven. De Regering moge dit antwoord te regt kunnen geven, als reeds bekend met den weg die tot herziening leiden zal; doch de wetgeving, als met dien weg onbekend, zal door het goedkeuren dezer voordragt anticiperen op het vrije oordeel, dat zij alsdan zal behoeven, en dewijl ik daarop prijs stel en dat wil behouden, zoo versterkt dit antwoord mijne bezwaren tegen het wetsontwerp.

Het tweede punt, waarop door de beide Kamers de aandacht gevestigd wordt, is de vermeerdering der moeilijkheden voor de gemeenten, waar nog belastingen op de brandstoffen wordt geheven. Ik heb vergeefs gezocht naar een antwoord der Regering daarop. In de memorie van beantwoording is daaromtrent geen woord te vinden.

In de aanspraak, op den 11den Mei j.l. door den minister van financiën ten geleide van het toen aan de Tweede Kamer ingediende wets-ontwerp tot wijziging van ons belastingstelsel gehouden, wordt gezegd »dat men van hem niet moet verwachten eene totale gelijktijdige herziening van alle mogelijke wetten, want dat men in de eerste plaats er zich toe zou moeten bepalen om die belastingen te herzien, die met het stelsel der gemeentebelastingen in verband zullen worden gebragt», en een weinig verder: »door eene herziening der wet op het personeel echter alleen kan niet genoegzaam worden worden in den financiëlen nood der gemeenten.» Ik zal nu geene consequentiën trekken uit dit antwoord tegenover het thans in behandeling zijnde ontwerp. Ze liggen voor de hand.

Het doel der wet wordt in de Memorie van Toelichting uiteengezet: zij strekt om meerdere uitbreiding te geven aan de vrijdommen, welke niet alleen een noodzakelijk gevolg is van het ontstaan van nieuwe takken van fabriekmatige nijverheid, maar welke men ook in billijkheid niet langer mag onthouden aan eenige reeds bestaande fabrieken, ambachten en bedrijven.

Billijkheid is dus bij uitnemendheid de grondslag dezer wet. Om over de billijkheid te oordeelen, hebben wij slechts art. 1 in te zien en na te gaan de fabrieken, trafiken en ambachten, welke van die vrijdommen genot zullen hebben. Men daalt bij dat artikel tot ambachten af, en indien daarbij tevens het bewijs kon geleverd worden, dat er geene meer zijn die daarop

aanspraak kunnen maken, dan zou men kunnen zeggen, dat het doel der wet bereikt wordt. Bestaan er meer, dan bestaat er eene onregtvaardigheid ten aanzien van hen die daar niet genoemd zijn, en dan zal de thans ten aanzien der genoemde bestaande onbillijkheid wel worden weggenomen, maar tevens voor de ongenoemde eene nieuwe onbillijkheid geboren worden, en men zal, wil men billijk blijven, moeten voortgaan met nieuwe vrijdommen te verleenen, hetgeen niet eer zal ophouden, dan wanneer de grens der vrijdommen zich zal aangesloten hebben aan geheele afschaffing. Alleen dan zal men tot geheele billijkheid gekomen zijn.

Maar buitendien, het doel der wet volgens art. 1 wordt naar mijn bescheiden oordeel niet bereikt. Dit ligt in den aard der zaak. Bij de memorie van beantwoording wordt gewezen op het groot aantal smeden, 4670, die het genot zullen hebben van den tegenwoordigen vrijdom. Dat aantal klinkt zeker schoon. Voor mij zelve geloof ik echter, dat het weinig te betekenen heeft. Als ik naga, waar men dat groot aantal smeden moet zoeken; als ik mij voorstel, dat het grootste aantal, wellicht 3, zoo geen 2, ten platten lande zeer verspreid worden aangetroffen, daar er bijna geen gehucht zoo klein is of er wordt een smid gevonden; als ik verder in aanmerking neem, dat ieder smid niet meer gebruikt dan 20, 30, hoogstens 40 mud steenkolen, waarvoor hem een vrijdom wordt toegekend van belasting met zegel en opcenten, die nog geen 38 cent per mud bedraagt, zoodat de ontlasting voor die smeden zal bedragen $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{9}$ of $\frac{1}{10}$; en dat eindelijk dat genot niet anders kan worden genoten, dan door vervulling van vele lastige formaliteiten; dat zij in hunne woningen niet vrij zijn, maar onophoudelijk zullen bloot staan aan de visitatie der ambtenaren, — dan is het dunkt mij tastbaar, dat die vrijdommen door velen niet zullen worden genoten en voor velen ook geen waarde hebben, daar zij waarlijk niet opwegen tegen de lasten. Iedere belasting toch, die toezigt vordert en waarin mitsdien een heil van commizen wordt gemengd, strijdt tegen den geest van onzen landaard, en in plaats van een beneficium te zijn, wordt zij eene plaag.

In de memorie van beantwoording wordt opgegeven, dat de schade, die 's rijks schatkist zal lijden, begroot mag worden op f 213,000. Die schade wordt daar gedetailleerd, maar vergis ik mij niet, dan zal zij veel grooter wezen. Ik vind er toch niet bij opgegeven de kosten van surveillance of die welke men door sluikerij zal veroorzaken. De Regering zegt zich voor te stellen, dat het tegenwoordig aantal ambtenaren deze nieuwe vrijdommen zal kunnen surveilleren. Ik moet dit echter betwijfelen. Het aantal ambtenaren is bij de afschaffing van den accijns op het gemaal verminderd en zal wellicht nog verminderd kunnen worden. Wanneer echter deze vrijdommen in werking zullen komen, zal, naar mijn inzien, het getal weder vermeerderd moeten worden; de verspreide woningen van die smeden, wier getal zoo niet grooter, althans in de noordelijke provinciën even groot is als dat der bakkers te lande, zal dit vorderen. Zal de surveillance goed worden uitgevoerd, dan zal er dus een grooter personeel gevorderd worden dan er tegenwoordig in dienst is. Indien dit waar is, zullen dus de kosten van toezigt bij het opgeven bedrag moeten gevoegd worden, en wordt het personeel niet vermeerderd, dan zal de aanleiding tot sluikerij worden vermeerderd, ook ten koste en ten laste van het rijk.

In het reglement, dat bij deze wetsvoordragt wordt aangehaald, komt eene bepaling voor, welke ik mede niet kan goedkeuren. Ik lees in art. 30: »Door dengeen, ten wiens behoeve de vrijdom is verleend, wordt aan de met het toezigt bij den inslag en de overbrenging van brandstoffen volgens art. 8 belaste ambtenaren, voor iederen dag, waarop de inslag plaats heeft, het volgende toezigtloon betaald:

Indien de inslag en lossing duren:
3 uren en minder ..... f 0.30
boven 3 tot 6 uren ..... - 0.50
boven 6 tot 9 uren ..... - 0.75
boven 9 uren tot 1 dag ..... - 1.00»

Het toezigt dus wordt gebragt ten laste van dengene, die in het genot van den vrijdom wordt gesteld. Buiten en behalve dat dit mij onbillijk voorkomt, zoo zal het, mijns inziens, in de practijk ontzettend veel moeilijkheden geven. Het toezigt toch wordt niet en kan ook niet altijd worden toevertrouwd aan personen wier humaniteit hoog geplaatst is. Ik weet wel dat de hogere ambtenaren steeds op humaniteit aandringen, maar wij weten ook wel dat daarop, in de afgelegene provinciën althans, somtijds weinig acht wordt geteeld. En als nu die ambtenaren daarenboven nog moeten betaald worden, als zij hoe langer zij werken des te meer geld verdienen, dan wordt de belasting hoe langer hoe drukken; dan is het geen vrijdom, maar dan wordt die vrijdom een knellende band, waartegen ik meen mij te moeten verzetten. Iedere wet die recherches ten gevolge heeft, zij is impopulair, en ik geloof dat geen blijder oogenblik voor het vaderland zal aanbreken, dan dat waarop de laatste commies op het hoofdstuk van de pensioenen zal voorkomen. Ik zal tegen het ontwerp stemmen.

De heer *Cremers* sprak het volgende: Een enkel woord. De belasting op de brandstoffen bestaat; of die zal blijven bestaan, is eene vraag van den dag, die echter op dit oogenblik niet ter beslissing kan worden gebragt. Zoolang die belasting bestaat, moet zij worden toegepast en uitgevoerd, zoo veel mogelijk overeenkomstig het beginsel, hetwelk de wetgever gesteld heeft in de wet regelerende den accijns. Indien aan die wet ten grondslag lag, dat van alle brandstoffen, die hier te lande worden gebruikt, belasting moet worden betaald en er thans eene eerste uitzondering op dat beginsel werd voorgesteld, ik zou tegen dit voorstel stemmen. Dit is echter niet het geval. en de geachte spreker uit Gelderland heeft reeds gewezen op dit mijns inziens niet eenig, maar toch voornaamste standpunt, waaruit dit voorstel moet worden beoordeeld. Want men moet dat beginsel consequent blijven vasthouden en de wet consequent laten handelen.

De wet zegt in de eerste plaats: er zal belasting worden betaald van de verbruikte brandstoffen. Maar zij stelt ook een tweede beginsel vast: indien brandstoffen worden gebruikt ten dienste van fabrieken, en het eenigzins kan in overeenstemming worden gebragt met de innig der belasting dat daarvoor vrijdom gesteld wordt, dan zal die vrijdom verleend worden. Dat is ook een beginsel der wet. In de eerste plaats blijft dus de vraag, of in eene fabriekmatige nijverheid genoegzaam brandstoffen gebruikt worden, dat de vrijdom met nut kan verleend worden, en in de tweede plaats komt de vraag, welke ik voornamelijk aan de Regering ter beslissing overlaat, of zonder groote vrees voor sluikerij, de vrijdom verleend mag worden. De beslissing omtrent het tweede punt moeten wij aan de Regering overlaten. Ik althans verklaar mij in dit opzigt onkundig.

Dewijl nu dit voorstel met de beide door mij opgenoemde beginselen der wet geheel overeenstemt, zoo zal ik met vertrouwen daaraan mijne stem geven, zonder te hechten aan bijkomende zwaarigheden, die overal bestaan. Ik zal tevens trachten op die wijze de beslissing van de groote vraag, of de belasting op de brandstoffen in de eerste plaats moet worden opgeheven, op geenerlei wijze te bemoeijelijken. Die vraag wensch ik in haar geheel te houden. — De aanneming van dit voorstel komt mij wenschelijk voor.

Bij stemming is het ontwerp (zoo als reeds meld is) aangenomen met 18 tegen 13 stemmen.

(Tegen: de heeren de *Kempener*, v. d. *Oudermeulen*, van *Heeckeren*, van *Swinderen*, van *Pallandt*, van *Nispen*, *Jordens*, *Borski*, van *Wessem*, *Insinger*, *Bosch van Drakestein*, van *Weel* en van *Rojien*.)

De commissie van rapporteurs heeft haar rapport uitgebragt over het verhandelde in de afdelingen over het ontwerp van wet op het lager onderwijs. De commissie begint al aanstonds met de vermelding, dat deze gewichtige voordragt bijna algemeen met genoegen is ontvangen. De meeste leden hebben hunne tevredenheid uitgedrukt, dat zij voldoet zoowel aan de voorschriften der grondwet, als aan den wensch door de Eerste Kamer geuit bij haar adres van antwoord op de rede, waarmede de Koning deze zitting van de Staten-Generaal heeft geopend, en dat aldus eene belangrijke schrede verder gedaan is in het tot stand brengen van die voornaamste organieke wetten, waarvan de onmisbaarheid door de grondwet zelve zoo duidelijk is verklaard. Ook de weglating van de veelbesprokene 4de zinsnede van art. 23 vond bijna algemeen bijval. Immers bij de eenparige goedkeuring, welke de inrigting eener voor allen bruikbare openbare volksschool ontmoette, was men van oordeel, dat die weglating tot onderlinge verdraagsaamheid en eendragt zal kunnen bijdragen.

Deze schier eenstemmige goedkeuring van de hoofdstrekking der wet en de overweging, dat haar tot stand komen als dringend noodzakelijk moet worden aangemerkt, deed vele leden over onderscheidene bezwaren, die anders nog bij hen wogen, heenstappen.

Enige weinige aanmerkingen in het algemeen geopperd, bepalen zich tot de volgende: In eene afdeling werd eenparig betreurd, dat bij deze voordragt het beginsel niet is aangegomen, om de kosten van het openbaar onderwijs geheel ten laste van het rijk te brengen. De leden dezer afdeling meenden, dat de ingezetenen daarom niet meer zouden hebben bijgedragen tot de voor dit onderwerp vereischte uitgaven, terwijl de lasten dan meer gelijk op hen zouden hebben gedrukt.

Enige leden hadden gaarne in de wet het beginsel opgenomen gezien, zoo niet van schoolpligtigheid, althans van de verplichting der ouders om tot de openbare schoolgelden bij te dragen.

Nu de regeling van het lager onderwijs weldra tot stand komen zal, wenschten verscheidene leden aan de Regering in overweging te geven, om zich ernstig bezig te houden met het ontwerpen van voordragten op de bewaarscholen, op het middelbaar en op het hooger onderwijs, waarvan zij eene spoedige regeling, in verband met die van het lager onderwijs, hoogst wenschelijk achtten.

De Regering dit rapport ontvangen hebbende, heeft hare memorie van beantwoording dadelijk opgemaakt, en betuigt de Kamer daarin hare erkentelijkheid voor de welwillende wijze, waarop de bedenkingen zijn medegedeeld, waartoe deze voordragt aanleiding gegeven heeft. Op de bedenkingen der Kamer wordt kortelijk geantwoord. Wat de kosten betreft, de Regering wijst deswege op de voordragt van den 22sten Sept. 1854, waarbij die zaak in het breede is behandeld. De Regering ontkent het goede doel der schoolpligtigheid niet. Zij is evenwel met de leden, die zich tegen den bedoelden wensch verzet hebben en op de door hen aangevoerde gronden van oordeel, dat het kwaad voor het tegenwoordige alleen door zedelijke middelen kan worden bestreden.

De wenschelijkheid, dat, nu de regeling van het lager onderwijs weldra tot stand zal komen, de noodige wetsvoordragten tot regeling der bewaarscholen en van het middelbaar en hooger onderwijs spoedig worden aangeboden, wordt ook door de Regering erkend, en zij geeft gaarne de verzekering, dat zij hare verplichtingen ten deze geenszins uit het oog zal verliezen.

's GRAVENHAGE, 12 Augustus.

Bij besluit van den 6den heeft Z. M. goedgevonden te benoemen tot ridders der orde van den Nederlandschen Leeuw de heeren *A. J. F. Jansen*, resident van Menado; *mr. C. A. de Jongh*, vice-president van het hoog geregtshof van Nederlandsch Indië, en *A. A. Th. de Man*, administrateur van financiën in Suriname.

Voorts heeft Z. M. benoemd tot kommandeur der orde van de Eikenkroon, den heer *P. Bleeker*, dirigerend officier van gezondheid, 2de klasse, bij het leger in Nederlandsch-Indië. Z. M. heeft benoemd tot ontvanger der in- en uitg. regten en acc. en van de bel. op gouden en zilveren werken en tevens tot entrepouseur te Arnhem, *P. A. de Chateaux*, thans ontv. te Deventer, en op verzoek eervol ontslagen, *J. L. van Schaikh*, als contr. te kl. der dir. bel., in- en uitg. regten en acc. te Heerenveen, behoudens aanspraak op pensioen.

Men verneemt nader, dat H. M. de Koningin Zondag morgen te 10 uur te Londen zal verlaten, om naar Nederland weder te keeren. H. M. wordt Maandag in de residentie terugverwacht. H. M. zal bij hare terugkomst weder het paleis het Huis ten Bosch betrekken.

Z. K. H. de prins van Oranje is met Z. M. schroefkorvet *Groningen*, onder bevel van den kapitein-luitenant-ter-zee *J. D. Wolterbeek*, den 6den in de Corunna aangekomen. Alles was wel aan boord.

De verjaardag van H. K. H. prinses *Louisa*, kroonprinses van Zweden, is den 5den dezer, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Gedeck*, toen liggende te Plymouth, op de gebruikelijke wijze, door het hijschen der vlaggen en het doen van een saluut van 21 schoten gevierd; de aldaar liggende Engelsche oorlogsbodems hebben daaraan deel genomen, door het hijschen der Nederlandsche vlag en het doen van een gelijk aantal saluutschoten, welk saluut mede door de batterijen aan de wal is gegeven. Aan boord van gemeld stoomschip was alles wel.

De minister van koloniën heeft de gemeentebesturen en verdere inzenders van certificaten van Nederlandschen oorsprong wegens goederen bestemd om in Nederlandsch-Indië te worden ingevoerd, herinnerd dat, ten einde geene vertraging in de terugontvangst van de gemelde stukken te ondervinden, bij de inzending daarvan aan het departement van koloniën, op het adres de woorden: »*Certificaten van oorsprong*» behooren te zijn geplaatst.

De heer *Jacqs. Ed. Saportas*, doordrongen van het belang, dat er voor deze residentie en Nederland in gelegen is om te Scheveningen eene groote zeehaven daar te stellen, en dezelve in verbinding te brengen met de waterwegen en het Europeesch spoorwegnet, heeft zich die zaak reeds sedert lang aangetrokken, en deswege onderhandelingen geopend, zoo wel met de hooge Regering, als met de eerste bankiers van Europa.

Voorloopige opnemingen zijn geschied door en onder toezigt van den hoofdingenieur *A. Greve*, die, als deskundig in dezen geraadpleegd, de uitvoerbare verwezenlijking van de belangrijke plan heeft aangetoond, terwijl er gegrond vooruitzicht bestaat, dat het den iver van den heer *Saportas* gelukken zal, dit grootsche plan tot stand te brengen.

Den 7den is op de buitenplaats *het Kleine Loo*, nabij h.w.g. heer *Jhr. Johann George Otto Stuart von Schmidt* en *Altenstadt*, ridder der Militaire Willemsorde, ridder der orde van den Ned. Leeuw, ridder met de ster van de Eikenkroon en oud-gouverneur der kolonie Suriname.

AMSTERDAM, 12 Augustus.

Gisteren werd alhier gehouden de 73ste algemeene vergadering der maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen*, onder voorzitting van den heer *J. G. de Hoop Scheffer*, predikant bij de Doopsgezinde gemeente hier ter stede.

Te 10½ uur werd de vergadering geopend door den voorzitter, na verwelkomende toespraak met eene rede, ten onderwerp hebbende: *het echte nationale, het zuiver Nederlandsche karakter der maatschappij*, in al wat haar bijzonder eigen is, zoowel in het goede dat haar onderscheidt als in het gebrekkige.

Daarna las de algemeene secretaris, *mr. P. G. M. van Hees*, het verslag omtrent den staat der maatschappij. Daaruit blijkt, dat het aantal harer leden thans is: 13611 contribuerende en 692 honoraire, te zamen 14303 (in het vorige jaar was dit 14398).

Het aantal departementen is vermindert met 3, zijnde Midwolde, Biervliet, Assendelft; vermeerderd met 5 nieuwe opgerigte, zijnde: Ansum (Friesl.), Spijkenisse (Zuidh.), Beldijkteschermer, Hoogkerk (Gron.), Zelhem (Geld.); waarmede alzo het aantal departementen thans is 316.

De staat der geldmiddelen is geruststellend. De rekeningen en verantwoording werd goedgekeurd; de ontvangst bedroeg f 77,069.92, de uitgaaf f 39,637.39, batig slot f 37,432.63.

Tot president voor het volgende jaar is gekozen de heer *W. C. Mees*.

Er bestaan bij de departementen ruim 250 bibliotheken. kan echter ten deze nog veel worden gedaan. Op onderaandene wijze bevordert men de verspreiding der geschriften en kleine stukjes van de maatschappij. Zij wil ook geschriften van anderen, tot haar doel strekkende, zich aantrekken. Zoo met den uitgever *Smit*, te Groningen, overeengekomen wezen een bijdruk van *Boven licht en wolven*, van *Bernstein*, door *Gouverneur*, tot zulk eene oplage als voor hare leden en bibliotheken wordt vereischt. Zij moet echter op dezen weg hoogst voorzigtig voortgaan.

Ten slotte zijn bij stemming 6 nieuwe prijestoffen gekozen. Het schoolverzuim, statistisch aangewezen in zijnen omvang, vermoedelijke oorzaken en de meest gepaste middelen tot het stel; — beknopte handleiding, of lees- en leerboek voor de waterbouwkunde; — beschouwingen op het gebied der staats-huishoudkunde, inzonderheid ten aanzien van: waarde, kapitaal en rente, crediet, actienhandel, loterij, belasting enz.; — eene opgave en beschrijving van die nijverheidsstatistiek, welke zonder belangrijk kapitaal, en zonder samenwerking van velen door enkele personen kunnen gedreven worden, en daardoor geschikt zijn om aan de behoefte der volksschool in Nederland eenig middel van bestaan te verzekeren; — een betoog van de meerdere bekwaamheid en geschiktheid der vreemde boven de inheemsche handwerkslieden, met eene opgave van de hand-

bedrijven, waarin dit verschil het meest zichtbaar is, aanwijzing van de wegen en middelen tot verbetering van de landbouw: waarom — werwaarts — wie — welke kans? Een volksleesboek in den trant van *Crusoe*.
vergadering van heden werd beraadslaagd over het van wege het hoofdbestuur, betreffende geregelde bezittingen over geschiedenis, staathuishoudkunde, den schoot der departementen van de maatschappij, het benoemen van een commissie van wege de maatschappij, om te onderzoeken in hoever dit plan uitvoerbaar is. Ten slotte werd dit voorstel bij acclamatie aangenomen, waarop de voorzitter de in dit voorstel bedoelde commissie benoemde.
Het provinciaal gerechtshof alhier heeft gisteren ochtend gedaan in de zaak van den brievenbesteller *A. van*, hem schuldig verklaard aan enkelen diefstal en veroordeeld tot eene correctionele gevangenisstraf van vijf jaren.

UTRECHT, 12 Augustus.
gewone jaarlijkse algemeene vergadering van de uitgeverij tot bevordering der belangen des boekhandels, alhier plaats had, werden een paar belangrijke uitgebragt namens de commissie tot verspreiding van de Nederlanderschen boekhandel in het buitenland, en tot het doen samenstellen van een naar de vakken van wetenschap gerangschikt zaakregister alphabetische naamlijsten van boeken. — Daarna werd overgegaan tot de beraadslaging over de voorstellen tot reglement voor de vereniging, waarbij men is blijven handhaven het regt van vertaling van uit den vreemde, en wel voor den tijd van 10 achterblijvende jaren, te rekenen van ultimo Dec. des jaars, het laatst verschenen gedeelte der vertaling is uitgegevens de uitzonderingen. Het is zeker te bejamen dat dit regt nog niet bij de wet is geregeld, en dat er, over het algemeen, zoo weinig belang in den tak des boekhandels stelt, dat zij die zoo lang verandert van eene behoorlijke regeling zijner regten.
Het rijks kweekschool voor militaire geneeskundigen alhier heeft dezer dagen eenige bevordering plaats gehad, en is o.a. tot kweekeling 1ste kl. benoemd, de kweekeling *kl. C. van Wiereren*.

ASSEN, 12 Augustus.
der provinciale staten van Drenthe is gekozen mr. *W. van Tongeren* te Odoorn, met 198 van de 365 uitgebragte stemmen.

GRONINGEN, 13 Augustus.
vaart naar het Reitdiep is thans weder voor goed hersteld, daar de dam bij den Kijk-in-'t-Jatsboog in zoo verre is hersteld, dat de schepen er weder kunnen passeren. Onverwachte schepen hebben er dan ook reeds gebruik van gemaakt en had de sluiswachter bij de groote spilsluizen, als hij de schepen over de goepende passage, heden de vlag uitte waning gestoken. Het is dan ook te verwachten, dat de gebouwde bodems wel spoedig weder van deze gelegenheid gebruik zullen maken.
Naar mij vernemen, moet er in den prijs van den turf merklijke verlagings zijn, in vergelijking bij het vorige jaar, terwijl die in kwaliteit, althans wat droogte betreft, niets wenschen overig laat.
Uit het *Oldambt* kan men melden, dat de korenvelden gevolge van het gunstige weder, thans bijna van hunne onthloot zijn. Met redenen verblijdt men zich daarover, dat de muizen in den laatsten tijd schrikbarend vernielden, en den oogst met groot nadeel bedreigden, wanneer de lang te velde had moeten staan. Hier en daar hebben reeds aanmerkelijke schade toegebracht. De ziekte, die na den regen l. aan het aardappelenvoel vertoonde, sedert de droogte geene voortgang gemaakt. Naar men zich laat aanzien, zullen zij dit jaar een ruim beschoot, van uitmuntende kwaliteit opleveren. Ook blijken de boomstammen beter beladen, dan vroeger verwacht en geboven werd.

Woensdag voormiddag, even over 10, ontstond er brand op de behuizing van *PIETER WINKEL*, op de Akkerenden *de Drentse*. De man afwezig zijnde te arbeiden, heeft er bergen niet alles gedaan kunnen worden, zodat het huis gedeeltelijken inboedel door de vlammen is vernield. Het is niet verzekerd en de oorzaak van den brand is onbekend. Uit *Hoogeveen* wordt ons van den 11den Augustus het volgende berigt: Bleef deze gemeente gedurende verscheidene opeenvolgende jaren van brand bevrijd, thans moeten wij heden, dat heden morgen het huis van *W. TEN OEVER*, in de *Hollandsche Veld*, waarin eene grutterij, winkel en slijterij uitgeoefend, is verbrand, waarin 1 paard, 1 koe, 1 en 3 vette varkens en 3 biggen zijn omgekomen. — Hoewel de meubelen en de koopmans goederen in de onderverste brandwaarde-maatschappij van de heeren *DE JONG & DE JONG*, tegen brandschade verzekerd waren, is de schade zeer aanzienlijk, daar de geheele voorraad koren, hooi en andere veldvruchten geheel is verloren gegaan.
Tot docent in de oude talen aan het stedelijk gymnasium te Deventer, is, op voordragt van curatoren, door den geconventueerde benoemd *dr. J. MEULEMAN*, te Barneveld.
De *Drentsche Courant* berigt omtrent het aan de Kamer der Eerste Kamer onderwerp van wet tot regeling van het geneeskundig bestuur toezonden het volgende: Het is, naar wij vernemen, meerendeels naar het bekende ontwerp der staatscommissie ingerigt. De provinciale en de plaatselijke commissien van geneeskundig onderzoek en toezicht, zullen, naar het voorstel der Regering, ophouden te bestaan en het geneeskundig bestuur opgedragen worden aan: a. geneeskundige ambtenaren; b. geneeskundige commissien; c. gezondheidscommissien. De geneeskundige ambtenaren zullen zijn: 1) een inspecteur van 't geneeskundig bestuur; 2) provinciale artsen; 3) provinciale scheikundigen; 4) arrondissement-artsen. Deze ambtenaren genieten eene jaarwedde. In elke gemeente van 10,000 zielen en daarboven, alsmede in elk door den Koning te wijzen arrondissement, zal eene geneeskundige en eene gezondheids-commissie zijn, beide onbezoldigd, in de gemeenteraad, in de arrondissementen door den Koning te benoemen.

HERENNIEUWS.
Door den kerkeraad der Ned. Hervormde gemeente te Vlissingen is besloten, dat *J. J. KNAF*, pred. te Ophemden, te *LAURENTIUS*, 10 Aug. Gisteren hield onze geliefde herder en predikant *dr. E. LAUBILLARD* zijne afscheidsrede, naar aanleiding van *Psalm XX*, vs. 38: „Als hij dit gezegd had, heeft hij, nederknield, met hen allen gebeden.“
Bij de Ev. Luth. gemeente aan den Helder is tot predikant benoemd de heer *H. HEYEN*, proponent.
Uit 's rijks kas is f 100 toegestaan tot verhooging van het pensioen van den predikant te Eext, bij gelijke som van wege de gemeente verleend, zodat dit tractement thans bedraagt f 800, en f 700 uit 's rijks kas en f 100 van wege de gemeente.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 13 Augustus.

AMSTERLAND Werk. Schuld.....	2 1/2 pCt. 63 1/2.
Dito Dito	3 > 76 1/2.
Dito Dito	4 > 96 1/2.
AMSTERLAND Metalliek.....	5 > 75 1/2.
Dito 1861 en 1862	2 1/2 > 39 1/2.
Dito Nieuwe Litt. B.....	5 > 87 1/2.
Dito Nieuwe Metall.....	5 > 77 1/2.
AMSTERLAND Onbep. St.....	1 1/2 > 25 1/2.
AMSTERLAND Bimmet.....	3 > 37 1/2.
AMSTERLAND Obl. Hope 1798 en 1816.....	3 > 46 1/2.
Dito Dito 1828 en 1829.....	5 > 103 1/2.
Dito bij Hope.....	4 > 88.
Dito bij Stieglitz.....	4 > 87 1/2.
N. Leening van 1855 bij Stieglitz, 5de serie > 5	> 100 1/2.
Dito.....	6de serie > 5 > 101 1/2.

LONDEN, 13 Augustus. Consols 90 1/2.

HAMBURG, 13 Aug. Granen zeer flauw.

LONDEN, 13 Augustus.
In eene officiële dépêche van Bombay d.d. 14den Julij afgezonden wordt berigt, dat Delhi, de hoofdstad der opstandelingen, den 17den Junij bevoorens nog niet heroverd was. De uitvalen der bezetting waren afgeslagen.
De muiters waren bij Siersa (?) geslagen.
In Punjaub bleef het nog rustig.
Eene nieuwe muitery was op negen Bengaalsche stations uitgebroken.
Voor Delhi waren 8000 Engelschen gelegerd en 5000 seapoyes, op wier trouw men staat kon maken.
Bombay en Madras bleven eene loffelijke houding bewaren. Het geld is uiterst schaarsch.
— Te Lissabon is het tabaksmonopolie verpacht.
's GRAVENHAGE, 12 Augustus.
Heden is de wet op het lager onderwijs bij de Eerste Kamer der Staten Generaal aangenomen, met 34 stemmen tegen 1; die van den heer van der Oudermeulen.
Vervolgens is de Kamer uiteengegaan.

ZEETIJNDINGEN.

Binnengekomen.
AMSTERDAM 8 Aug., *Kluis Juno*, Akyab; *Stenger Anna* Margar. Adriana, 9 *Smit Alegonda* Rensina, *Kerst Lambertha*, *Vlas* Marianne en *Schenk Aidina* Anna Susanna, Petersburg; *Mulder Alida*, Nerva; *Mulder Margaretha*, Emden; — 10 *Boluy's* Margaretha Johanna en *Kerkstra Nijverheid*, Bat.; *Tinholt Aletta* Augusta en *Kluis Wilhelmina*, Sur.; *Duiven* Herstelling, Livorno; *van Dijk Maria* Catharina, Nerva; *Smit's* Catharina Luitgarda, Dantzig; *Jentsema Cornelia*, *Sprink Alida*, *Kluis Maria* Catharina, *Lever Cathar.* Elisabeth, *Potjer Dankbaarheid*, *Boerhave* Albert Schuringa en *Steffens Johannes*, Petersburg; — 11 *Hansen Eolus*, Santos; *van Groeneweg Oncko* en *Johann*, Livorno; *Boesker Ida* Jacoba en *Bekkering Ulrike*, Petersburg.
TEXEL 10 Aug., van *Dusseldorp Vlaardingen*, Banjoew; *Winther Alpha*, Jacobstad; — 11 *Borchers* Lewe van Nijenstein, Bat.; *Joosten V. Hillechiena*, Dantzig.
VLIE 8 Aug., *Visser* Vriendschap, Frederikstad; *Gort* Vriendschap, Dantzig.
HELVOET 10 Aug., de *Jonge Jan* Freeseeman, Pernau.
BRIELLE 10 Aug., *Stuitvoet* Margaretha, Arendsburg.
GENUA 5 Aug., *Wilkins* st. Rhône, Rott.
CORUNNA 6 Aug., kapit. *luit. Wolterbeek* Nederl. oorl.-stoomschip Groningen, Vlissingen.
Bij WIGHT 6 Aug., *Hoffman* Margar. Simonetha, v. Amst. n. Bat.
NORTH SHIELDS 7 Aug., *Tolmer* Levant en *Koster* Bougina, Groningen; de *Boer* Boreas, Harlingen.
HAMBURG 8 Aug., *Schut* Zwerver, Triest; — 9 *Prins* Jonge Barend, Termunterzijl.
BREMERHAVEN 8 Aug., *Beukema* de Marne, *Kars* Roelina en *Botje* Gezina Alida, Petersburg; *Banting* Marchina, Dantzig; *Bakker Alida*, Christiansand.
FLensburg 3 Aug., *Zomer* Roelina Oostra, Dantzig.
SANDHAMN 3 Aug., *Sap* Emma Leopoldina en *Janssonius* Pelikaan, Petersburg.
Vertrokken.
AMSTERDAM 7 Aug., *Smedes* Petron. Alberdina, Hamb.; de *Vries* Hilke de Vries, Bremen; — 10 *Hoeckstra* Palembang, Bat.; — 11 de *Boer* Geesina, *Enninga* Vliedorp en v. d. *Leij* Albert van Panhuys, Petersburg.
TEXEL 10 Aug., *Zuiderduin* Clara Wilhelmina, Surin.; *Spijckman* Hendrika Margar., Venetië; *Loorbach* Catharina Freerikina, Nantes.
VLIE 8 Aug., de *Jong* Goede Verwachting, *Pothuis* Thia, de *Jong* Hendrika, *Wever* Elizabeth Maria en de *Jong* Margrietha Hendrika, Frederikstad; de *Groot* Geertruida, Oudsoen.
HELVOET 10 Aug., *Ouweland* Willem de Clercq en van *Duin* Marinus Willem, Batavia.
MAASSLUIS 10 Aug., *Stribos* de Nijverheid, Noordzee; *Gust* Magdalena, avontuur.
SMIRNA 30 Julij, *Bragt* Juffer Esse Mensinga, Akkasi.
HAMBURG 10 Aug., de *Jonge* Jantje Meijer, Montevideo.
CUXHAVEN 9 Aug., *Boon* Wester-Schouwen, Newport; — 10 *Jonker* Anna, Berwich.
BREMERHAVEN 9 Aug., *Alberts* Cathar. Annechina, Amst.
BOLDERAA 3 Aug., *Ouweland* Bordeaux en *Dijk* Barend, Amst.; de *Jonge* Reina, de Maas; — 5 *Brouwer* Noordster en *Doekes* Alida Giezen, de Maas; *Reinders* Jacoba Gezina en *Douwes* Aquarius, Amst.; *Prak* Rensina en *Borgman* Cornelius Dasse Victor, Elsenour; *Jongebloed* Anna en *Aldens* Jantje Doornbos, Engeland; — 6 *Pannan* Margaretha, *Swiers* Jonge Timen en *Onderburger* Geppiena, Amst.; *Schuur* Agatha, v. d. *Star* Maria en *Corporaal* V. Martha, Elsenour.
NERVA 25 Julij, *Kieft* Jantina Jikkina en 28 *Kolk* Jonge Boll, Dundee; de *Vries* Elise, Hull; *Mulder* Nijverheid, Amst.; *Stuit* Geerdina, Ryde; *Schuur* Jonkv. Elisabeth, Harl.; — 29 *Pinksterboer* Gezina, Hull; — 31 *Geelmuiden* Cathar. Johanna, Frankrijk.
PILLAU 8 Aug., *Lever* Jantina Ikena, Gloucester.
ARCHANGEL 25 Julij, *Port* Catharina, London.
In lading.
LONDEN 7 Aug., *Timmermans* Olivier van Noord, Sydney.
Zeilklaar.
NEWCASTLE 7 Aug., *Mooi* Geertje, *Janssen* Catharina, *Stomp* Eltje Heideema, *Mulder* Vriendschap en de *Boer* Vier Gebroeders, Petersburg; *Visser* Zaanstroom, Aalborg.
NORTH SHIELDS 7 Aug., *Stasse* Cornelia, Bergen; *Meijer* Margaretha, Zwolle.

Gepraaid den 27 Junij, op 5° 05' N.Br., 24° 43' W.L., *Hofman* Prinses Sophia, v. Cardiff n. H. Hong. — Den 27 Junij, op 8° N.Br., 23° W.L., *Gobel* Tagal, v. Cardiff n. H. Hong. — Den 26 Junij, op 7° 10' N.Br., 23° 14' W.L., *Rijken* Abel Tasman, v. Sunderland n. H. Kong. — Den 3 Julij, op 12° Z.Br., 33° W.L., *Rapp* Ardojono, v. Amst. n. Bat. — Den 6 Julij, op 10° 5' N.Br., 19° W.L., *Deurholdt* Alegonda Jacoba, v. Cardiff n. Bat. — Den 11 Julij, op 12° 8' N.Br., 26° 12' W.L., *Berkelbach* v. d. *Sprengel* Reinhardt, v. Liverpool n. Rio de Janeiro. — Den 11 Julij, op 16° N.Br., 27° W.L., *Zwanenburg* Kinderdijk, v. Cardiff n. Singapore. — Den 14 Julij, op 17° N.Br., 29° 40' W.L., *Lucas* Elisabeth en *Jacoba*, v. Akyab n. Amst.

GRONINGEN, 12 Aug. Vertrokken de nieuwgebouwde schoonegaljoet 3 gebr. Amerika, groot 70 last, kapit. *T. Kroos*, van Veendam, en het nieuwgebouwde schoonegaljoet *Noach* Lotinga, groot 120 last, kapit. *H. Bakker*, van Pekela, beide met ballast naar Newcastle.
HARLINGEN, 11 Aug. Binnengekomen 7 Aug., *Wijma* Stad en Landen, Frederikstad; — 8 *Fekkes* Tjallinga Aurelia, Kroonstad; *Helmers* Stad Steenwijk, Memel; *Abrahamsen* Argo, Drobach; *Berg* Twee Vrienden, Holmstrand; — 9 *Hansen* Maria, Dantzig; *Hansen* Paul Frederik, Frederikstad.
ZOUTKAMP, 13 Aug. Vertrokken den 12den, v. *Hauweln* Antje Havervult, avont.; *Boomgaard* Ecliptica, London.
Zeilklaar: *Bijl* Elizabeth, avont.

ROTTERDAM, 10 Aug. Het schip *Axim*, kapit. *Ouweland*, van de Kust van Guinea herwaarts gedestineerd, is den 28 Junij bij Kaap St. Paul totaal verongelukt, doch het volk gered.

De sond gepasseerd.
8 Aug. *Stuit*, Margretha Gezina, v. Bremen n. de Oostzee, m. ballast. *Baasberg*, Beurs v. Amst., v. Rott. n. Riga, m. ballast.
9 — *Brambergen*, 2 Gebroed., v. Nerva n. Dundee, m. vlas. *Kolk*, Jonge Boll, v. Nerva n. Dundee, m. vlas.
De wind den 8 Aug. Z.O., N.; den 9den N.N.W.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.
AMSTERDAM 11 Aug., *Meijboom* Fred. Hendrik, Darien; *Boerhave* Arendina, Petersburg; *Mooi* Renske, Schied.; — 12 *Teensma* Aukje, Petersburg; *Bakker* V. Geertje, Koningsb.; *Anthonsen* Providentia en de *Jonge* Aurora, Dantzig; *Brouwer* Herm. Nepperus, Dordr.
VLIE 10 Aug., de *Jong* Aurora, Dantzig.
VLISSINGEN 10 Aug., *Verhuist* Onderneming, v. Tjilatjap n. Middelburg.
KOPPENHAGE 8 Aug., *Siersma* Annegien Bendix en *Kwint* Hendrika Gezina, v. Petersburg. n. Amst.
Bij DUNGENESS 7 Aug., v. 't *Hoff* Martina Adriana, v. Amst. n. Suriname.
PORTSMOUTH 9 Aug., v. *Vliet* Courier, v. Vlaard. n. Gibraltar.
Bij PORTLAND 5 Aug., v. *Rhijn* v. *Alkemede* Prinses Amalia en 6 *Kaleschok* Suzanna, v. Rott. n. Bat.
Bij SCILLY 2 Aug., *Doekzen* Eclips, v. Lond. n. Port Philip.
GLASGOW 10 Aug., *Wijnmalen* Chio, Amst.
ABERDEEN 7 Aug., *Juffer* Renske, Petersburg.
PETERHEAD 7 Aug., *Polyevia* Agatha Geest., Petersburg.
HULL 8 Aug., *Keyser* Harmonie, Ystad.
NORTH SHIELDS 8 Aug., de *Haan* Victoria, Amst.
SUNDERLAND 8 Aug., *Teensma* Adolf Eduard, Rott.
HAYRE 10 Aug., *Huss* Adm. Verhuell, Rott.
ST. NAZAIRE 8 Aug., *Rink* Fijn Nijverheid, Stettin.
ST. SERVAN 7 Aug., *Ouweland* Volharding, Dordr.
KROONSTAD 3 Aug., *Enodde* Jonge Walrave, Triest; *Coerkamp* Gebroed. Coerkamp, Amst.; — 4 *Kenn* K. Johanna Cathar., Mars.; de *Groot* Georg, London; *Scholten* Loreley, Vos Cathar. Kneisina, *Klein* Maria en *Engelsman* Dina Marchina, London; *Kleinigina* Maria Laurentia, Rott.; *Vissenga* Gezina Jantina en *Gatzen* Elisabeth, Helena, Stockholm; — 5 *Schaap* Jan Jacob en *Potjer* Geertruida Jacoba, Amst.
ARCHANGEL 29 Julij, *Knot* Catharina, Groningen.
Vertrokken.
AMSTERDAM 11 Aug., *Mooi* Tiessina en de *Jonge* Hendrika, Petersburg; de *Jong* Margaretha, Gothenb.; — 12 *Zomerdijk* Grijskaperk, Petersburg; *Polyevia* Alida Petronella, avont.
VLIE 10 Aug., v. d. *Beau* Baudina, Schotland; de *Jong* Jezelina, Petersburg.
FALMOUTH 8 Aug., *Mones* Arentina Jacoba, Wales.
CARDIF 7 Aug., *Tobbens* Harmonie, Stettin.
HAYRE 9 Aug., *Halfweg* Hollander, Rott.
PALERMO 31 Julij, *Post* Etje Berg, Messina.
SMIRNA 27 Julij, *Jansen* Magrietha, Falmouth.

VENETIE 1 Aug., *Evertsz* Drie Aurelia's, Falmouth.
NEWYORK 22 Julij, *Brand* Epaminondas, Rott.; — 24 de *Haan* Dina, Batavia.
KROONSTAD 5 Aug., *Poelman* Marianne, Koppenhage.
ARCHANGEL 29 Julij, *Scholten* Wilhelmina Petronella, Amst.; *Middel* St. Vitus, de Zaan; — 31 *Potjer* Gesina Hooites, Schiedam; *Nieman* Elisabeth, de Maas; *Henken* Teutonia, Helvoet; *Pekeler* Familie, Rotterdam.

BURGERSLIJKE STAND.

Van den 7den Augustus tot en met den 13den Augustus 1857 zijn te Groningen geboren 11 zoons en 10 dochters; gehuwd 4 paren; overleden 6 ouden en 6 jongen.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.
ROTTERDAM, 11 Aug. Gerst: 127 & Windau f 242.
AMSTERDAM, 12 Aug. Tarwe slap alleen bij gerijven gedaan: 129 & b. Poels. f 380; 128 & Mecklenb. f 310; 117 & Friesche f 250. — Rogge bij kleinigheden in een doos: 122 & Brab. f 218, f 220; 117, 118 & Petersb. f 201, f 204. — Gerst en Haver tot vorige prijzen geveld, doch zonder handel.
Koolzaad dadelijk en op het najaar 1 p. vl. lager, voorjaar onveranderd: Buikloter Ham f 15 1/2; Haarlemmermeer f 13 1/2; Holst. 72 p. vl.; op 9 vat in Aug. 81 1/2 p. vl.; Sept. en Oct. 82 p. vl.; April 83 1/2 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk in een doos, op levering, vooral op het laatst, lager afgegeven: op 6/w. f 49,25; vlieg. f 48; Sept. f 47,50 a f 47; Oct. f 47,75 a f 47,25; Nov. en Dec. f 48 a f 47,25; Mei 1858 f 48. — Lijnolie dadelijk onveranderd, op levering flauwer: op 6/w. f 44; vlieg. f 42,75; Sept. f 42,25 a f 41,75; Oct. f 42,50 a f 42,25; Nov. en Dec. f 42,75 a f 42,50. — Hennepolie op 6/w. f 51; vlieg. f 49,75. — Raap-koeken f 90 a f 95. — Lijnkoeken f 11 1/2 a f 14 1/2.

LONDEN, 10 Aug. Van inl. Tarwe was heden een goede voorraad ter markt, bestaande meerendeels uit graan van het nieuwe gewas; de omzet was levendig, tot 2 sh. verlagings op de prijzen van l.l. Maandag. De puike soorten vrede zijn geheel verlaten, doch mindere kwal. genoot goede vraag tot de notering van de vorige week. — Gerst prijsh. — Boonen iets duurder. — Erwtten onveranderd. — Voor Haver waren de volle prijzen te bedingen.
Van den 12den. Granen zonder handel en prijzen nominaal onveranderd.

VEEMARKTEN.

SCHEEMDA, 12 Aug. Op onze jaarmarkt, die hier heden gehouden werd, was een aanzienlijke aanvoer van uitmuntend horevree, beloopende ruim 500 stuks. De handel was vrij levendig, de prijzen echter iets lager, ten gevolge van de schaarsheid van voeder, die menigeen tot verkoop noodzaakte. Ook voor varkens en biggen, die talrijk aangevoerd waren, konden de vroegere prijzen niet worden bedongen.

HAREN, 13 Aug. Op de heden alhier gehouden veemarkt was een ruime aanvoer van runderen; er bevonden zich onderscheidene koopers, waaronder ook uit Vriesland, doch er werd niet veel handel gedaan, hetwelk moet worden toegeschreven aan de schaarsheid van voeder. Voegmelken f 100 à f 150, melkkoefien van f 90 tot f 130, vetten niet ter markt.

LONDEN, 10 Aug. De aanvoeren van horevree en schapen van het vasteland gedurende de afgelopen week bestonden uit 1164 runderen, 713 kalveren, 5437 schapen en 556 varkens. De stemming was heden iets beter, behalve voor lammeren. Ter veemarkt waren 4011 runderen, 285 kalveren, 25,070 schapen en lammeren en 296 varkens.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 12 Augustus.
Nederl. Werkel. Schuld 2 1/2 pCt. 63 1/2; Dito Dito 3 pCt. 76 1/2; Dito Dito 4 pCt. 96 1/2. — BELGIË, bij *Rothschild*, 2 1/2 pCt. 52 1/2. — SPANJE, Onbep. Stukken 1 1/2 pCt. 25 1/2; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 37 1/2; Dito Buitenl. £ 85 3 pCt. 42 1/2. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. 46; Dito 1856, 3 pCt. 45 1/2. — RUSSLAND, bij *Hope* en Co., 1798 en 1816 5 pCt. 105 1/2; Dito te Londen 4 1/2 pCt. 97 1/2; Dito bij *Stieglitz*, 1856, 6de serie, 5 pCt. 102 1/2. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. 75 1/2; Dito Dito 2 1/2 pCt. 39 1/2; Dito rente Amsterdam, 1854, 5 pCt. 87 1/2; Dito Nationale Metalliek 5 pCt. 77 1/2. — MEXICO, Onbep. Stukken 3 pCt. 21 1/2.

ADVERTENTIE.

MAATSCHAPPIJ VAN LAND- EN TUINBOUW DE MARNE.

Benoemd: tot Honorair Lid de WelEd. Gestr. Heer H. MAAS, op den Huize Doornheg, bij Amersfoort;
tot Correspondent van de Koninklijke Landbouw-Akademie te Eldem, bij Greifswald, in Pruisen, de Heer Th. F. ULLKENS;
tot Secretaris van het Bestuur, de Heer J. van JUL-SINGHA MARRENGA, te Wehe.
Uitgereikt: een voorbehoed- en herstellingsmiddel vóór en tijdens de Varkensziekte, van den Heer HOITSEMA.
Ontvangen voor het Kabinet van Nat. Historie: van den Heer M. WESTERMAN, Directeur van den Zoölogischen Tuin te Amsterdam, eenige Zoogdieren, Vogels, Visschen, Amphibiën, Kapellen en Koraalgewassen;
van den Heer CRONE, op den Hoorn, eenige voorwerpen voor het Kabinet der Nat. Historie en dat der Ethnologie;
van den Heer NILAND BANIER, te Deventer, eenige Chinese bijzonderheden;
van Jhr. J. P. CORNETS, DE GROOT van KRAALJENBURG, te 's Hage, eene Lans van den Koning van Linga;
van den Heer N. FOLMER, te Groningen, eene verzameling Edelgesteenten en Edle Metalen.
WEHE, 5 Augustus 1857.
De Secret. van Bestuur: J. v. J. MARRENGA.

JEUGDIGE HANDWERKSLIEDEN.

die mijne LESSEN over de NATUURKUNDE gratis willen bijwonen, worden uitgenoodigd, zich zoo spoedig mogelijk aan te melden.
T. HOFKAMP.

HUWELIJS-, GEBORTE- EN STERFBERIGTEN.

. Bevallen van eene DOCHTER J. UGES—NOTE-BOOM.
STEDUM, 9 Augustus 1857.
. Heden beviel zeer voorspoedig van een welgeschapen ZOON FENNA BRESTERS, geliefde Echtgenoot van A. D. LAM.
LEEWARDEN, 9 Augustus 1857.
Algemeene kennisgeving.
. Bevallen van eene DOCHTER E. SCHUTTER, Echtgenoot van L. BUTTINGER, Zadelmaker.
GRONINGEN, 11 Augustus 1857.
. Bevallen van eene DOCHTER C. J. G. VAN BAALEN, Echtgenoot van Mr. A. VOS.
ASSEN, 11 Augustus 1857.
. Heden werd ik met mijne Kinderen in diepe droefheid gedompeld, daar het den wijzen Regeerder van alles behaagde door den dood van ons te nemen, mijn' hartelijk geliefden Echtgenoot TONNIS WILLEMS HOEKZEMA, in den gezegenden onderdom van bijna 79 jaren, na eene gelukkige echtvereniging van bijna 35 jaren.
Ik betreur in hem een liefderijk Man en onze Kinderen een zorgenden Vader; — bilijk wenschen wij te treuren, doch eerbiedigen des Heeren wil.
GRONINGEN, 9 Augustus 1857.
T. S. BONTEKOE,
Wedw. T. W. HOEKZEMA.
. Heden morgen omstreeks 5 uur overleed, tot bittere droefheid van mij en zijne Broeders en Zusters, op het overwachst, mijn geliefde Echtgenoot, HARMANNUS JANS KLEIN, in leven Houwkooper alhier, in den gevorderden leeftijd van ruim 63 jaren, waarvan wij bijna 33 jaren door een genoegeelijken band vereenigd mogten zijn; aan de gevolgen eener ziekte, welke langzaam zijne krachten deed ondermijnen. Diep treft mij deze slag; de hoop echter dat de Hemelsche Vader mij moge sterken, doet mij berusten in Zijn alwijs bestuur.
LOPPERSUM, 9 Augustus 1857.
L. D. JENSEMA,
Wedw. H. J. KLEIN.
NB. Deze dient voor algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

Heden overleed, na eene korte ongesteldheid, ons jongste Zoon, PIETER JAKOB, in den jeugdigen leeftijd van 6 jaren.
NIETAP, 10 Augustus 1857.

A. S. LANDWEER.
A. T. SCHOLMA.

Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons zeer geliefd Dochtertje CATRINA JOHANNA, in den ouderdom van ruim vier jaren.
ZOLTKAMP, 10 Augustus 1857.

C. F. BALKEMA.
M. BALKEMA—BOS.

GRONINGEN, 11 Augustus 1857. Na eene ongesteldheid van ruim vier weken overleed heden, tot onze diepe droefheid, ons eenigst een veelgeliefd Zoon, WILHELM, in den ouderdom van ruim zes jaren.

L. BUIRMA, Koek- en Banketbakker.
W. BUIRMA, geb. VAN KREGTEN.

Moesten wij voor 4 maanden het droevig afsterven mededeelen van onze geliefde oudsten Zoon, A. R. LANTING DE BOER, — heden werd die droefheid verdubbeld, daar het den Heer behaagde, van mijne zijde weg te rukken, mijn geliefde Echtgenoot, J. A. DE BOER, in bijna 50-jarigen leeftijd. Ruim 28 jaren waren wij in den echt vereenigd, en 8 Kinderen blijven mij van de 10 nog over, welke meestal te jong zijn, het groot verlies eens zorgdragenden Vaders te kunnen beseffen.

Deelnemende Familie, Vrienden en Bekenden gelieven hiervan kennis te nemen.
ZOUTKAMP, 12 Augustus 1857.

M. A. LANTING,
Wedw. J. A. DE BOER.

De AFFAIRE blijft op denzelfden voet voortgaan.

Aan het LITHOGRAFISCH ATELIER van E. D. M. SCHUTTER zijn gedrukt en zijn van heden af bij hem verkrijgbaar: de **KARTEN** en **HOOGTESCHALEN**, behoorende bij de **Staten der Molendijk** gelegen tusschen het Reijdsdijk en het Damsterdijk, in de vier Kerspel-, Bellingwolder-, Termunter-, Oterdummer- en Driedelft-Zijlvesten en bezuiden het Winschoterdijk en den A-stroom, in de Provincie Groningen, gedrukt en uitgegeven bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

De BEKENDE en ONBEKENDE SCHULDEISCHERS van wijlen **HENDRIKUS ANSINGH**, in leven gepensioneerd 1ste Klerk bij het Bestuur van de Provincie Groningen, overleden te Groningen den 13den Junij 1857, worden verzocht om op MAANDAG den 24sten Augustus 1857, des voormiddags te 11 uur, te verschijnen ten Kantore van Mr. J. W. QUINTUS, Notaris te Groningen, ten einde te ontvangen REKENING en VERANTWOORDING van het door de ondergeteekende als eenige beneficiaire Erfgename van genoemden Overledene, over deszelfs Nalatenschap gevoerd BEHEER, en BETAALING hunner SCHULDVORDERINGEN, voor zooverre het bedrag dier Nalatenschap toereikende zal zijn.

A. ANSINGH.

Allen, die iets te VORDEREN hebben van, — VERSCHULDIGD zijn aan — of PAPIEREN en GELDEN onder zich hebben, behoorende tot de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde NALATENSCHAP van wijlen **WILLEM GLEUNS**, gewoond hebbende te Groningen en aldaar den 5den Augustus 1857 overleden, worden verzocht daarvan Opzage, Betaling en Afgifte te doen vóór of uiterlijk op den 15den September 1857, ten KANTORE van Mr. H. EDELINCK, te Groningen.

LEEST MET ATTENTIE!

Gelezen eene Advertentie van den 4den Augustus j.l., in het Handelsblad, dat er eene **MAND**, gemerkt F V, bezorgd zoude zijn aan het **GRONINGER BEURTVEER** te Amsterdam, welke Mand tot dusverre niet terecht is gekomen, — vermeenen de ondergeteekenden, dat de inzender van die Advertentie die blaam niet op het Groninger Beurtveer had moeten toepassen, uit hoofde eigene schuld hier al weder moet worden toegepast. Had de afzender de Mand laten aanteekenen, dan was het te Groningen maar een bladplag voor de Bestellers, die noteren, aan wie de Goederen worden gelost en vervoerd.
De Beurtschippers van Amsterdam en Groningen.

HOUTVEILING,

onder werkelijke Houtkoopers, op DONDERDAG den 20sten Augustus 1857, des voormiddags te 11 uur, ten Huize van den Logementhouder G. TER STEEG, te Delfzijl, van:
Eene groote partij **NOORDSCHE VUREN** en **GREENEN BALKEN**, twee nieuw aangevoerde **GREENEN LADINGEN** en eene groote partij **ZWARE JUFFERS, ELLINGS, KOLDERS, ENZ.**
Mr. H. J. OFFERHAUS, Not.

Mr. W. A. OFFERHAUS, Notaris te Nieuwolda, gedenkt, op DONDERDAG den 3den September 1857, des namiddags te 4 uur, ten Huize van den Kastelein MONKHORST, te Zuidbroek, ten verzoeken van het BESTUUR der GEMEENTE GRONINGEN, publiek te verkoopen: de zoogenaamde **DROSTEN of GOCKINGA-MEERT**, te Zuidbroek, in navolgende Perceelen:

- I. Het REGT DER VASTE, ALTIJDURENDE, IN ALLE LINIEN VERERVENDE BEKLEMMING van 3 B., 04 R., 50 E. KLEILAND, sectie B, nos. 113 en 114, zullende tot huur doen f 30—00.
- II. Den EIGENDOM van Perceel I.
- III. Een DITO DITO REGT van BEKLEMMING van 2 B., 41 R., 20 E. KLEILAND, sectie B, no. 112, zullende tot huur doen f 30—00.
- IV. Den EIGENDOM van Perceel III.
- V. Een DITO DITO REGT van BEKLEMMING van 2 B., 97 R., 60 E. KLEILAND, sectie B, nos. 111 en 110, zullende tot huur doen f 30—00.
- VI. Den EIGENDOM van Perceel V.
- VII. Een DITO DITO REGT van BEKLEMMING van 3 B., 30 R., 40 E. KLEILAND, sectie B, nos. 109 en 108, zullende tot huur doen f 30—00.
- VIII. Den EIGENDOM van Perceel VII.
- IX. Een DITO DITO REGT van BEKLEMMING van 4 B., 01 R., 60 E. KLEILAND, sectie B, nos. 105 en 104, zullende tot huur doen f 40—00.
- X. Den EIGENDOM van Perceel IX.
- XI. 64 R. EIGEN LAND, sectie B, no. 97.
- XII. Ongeveer 3 B., 48 R., 20 E. EIGEN LAND, sectie A, no. 485, het Oostelijk gedeelte volgens afbakening van de nos. 497 en 483 van sectie A.
- XIII. Ongeveer 3 B., 33 R., 30 E. EIGEN LAND, het Westelijk gedeelte volgens afbakening van nos. 497 en 483 van sectie A.
- XIV. 2 B., 35 R., 05 E. EIGEN LAND, zijnde het Oostelijke gedeelte volgens afbakening van sectie A, nos. 480, 480bis, 481, 497 en 482.
- XV. 2 B., 35 R., 05 E. EIGEN LAND, zijnde het Westelijke gedeelte volgens afbakening van de zooveel genoemde nummers.
- XVI. 3 B., 95 R., 80 E. EIGEN LAND, sectie A, no. 499.

Mr. W. A. OFFERHAUS, Notaris.

De Notaris J. PICCARDT, te Hoogezand, zal, ten verzoeken van den Heer H. E. EDZES, op DONDERDAG den 10den September aans., des namiddags te 3 uur, ten Huize van den Logementhouder K. J. NEVEN, te Hoogezand, publiek presenteren te verkoopen:

Eene aanzienlijke en voor korte jaren geheel nieuw doortimmerde, van vele KAMERS en COM-MODITEITEN wel voorziene

HEEREN BEHUIZING.
STADWIJK genaamd, get. lett. D, no. 59, met den smaakvol aangelegden SPACIEUSEN TUIN, waarin een fraaie KOEPEL, VIJVERS, TREK- en BROEL-KASTEN, vele FINE VRUCHT- en OOFTHOOFDEN,

HEESTERGEWASSEN, zwaar opgaand EIKENBOSCH en lommerrijke WANDELPADEN; — met de afzonderlijk staande **TUINWONING, WAGENHUIS, STALLINGEN** en verdere **GETIMMERTEN**, zamen groot 2 B., 11 R., 90 El.; — benevens 6 B., 81 R., 10 Ellen uitmuntend **GRUEN- en BOUWLAND**, alles bij elkaar staande en gelegen te **Hoogezand**, Noordzijde, en bij den Verkoop in gebruik.

Om te aanvaarden de Behuizing op den 1sten Mei en de Landerijen in den Herfst, beide aanstaande; — de Voorwaarden van Verkoop zullen acht dagen bevorens ten Verkoopphuize en ten Kantore van den Notaris ter lezing liggen.

Het Perceel is inmiddels **UIT DE HAND TE KOOP.**

VERKOOP VAN EXTRA ZWARE EIKEN BOOMEN.

In de maand NOVEMBER 1857, op nader te bepalen dag, zullen, ten verzoeken van Meijufvrouw de Weduwe K. GOEMAN, te Beerta, in openlijke Veiling ter verkoop worden aangeboden:

Ongeveer **300 extra zware EIKEN BOOMEN**, waaronder van 6 tot 10 palm in diameter, op Stam staande op **Huizingaborg**, te Beerta.

F. R. FOLKERS.

Op nader te bepalen tijd en plaats, zal, in de maand OCTOBER publiek worden verkocht: Eene **WONING** met **STAL** en **OPEN GROND**, zijnde eene neringrijke **KOEMEL-KERIJ**, staande Oostzijde in de Sledemenerstraat te Groningen, thans door H. MULDER in huur bewoond.

Immiddels tot den 1sten September **UIT DE HAND TE KOOP**, en te bevragen in persoon of met franko Brieven bij

Mr. R. M. A. DE MAREES VAN SWINDEREN, Notaris te Ezinge.

Door hooge jaren en geen Opvolgers, wordt **UIT DE HAND TE KOOP** aangeboden:

Eene zeer goede zaak, bestaande in **LOGEMENT, KOFFIJ-HUIS** en **STALLING** met den geheelen **INBOEDEL**, zoo als het thans bewoond wordt; kunnende des verkiezende een derde van de Koopenningen in de zaak gevestigd blijven.

Hierop reflecterende, vervoegde men zich in persoon of met franko Brieven bij den Eigenaar

J. F. VAN DEN STOCK, Logementhouder te Deventer.

WORDT GEVRAAGD,

in het midden der Stad: Een **BENEDENHUIS** of **BOVENWONING**, voorzien van twee à drie **KAMERS, KEUKEN** en verdere **GERIJE-LIJKHEDEN**. Adres aan het **BUREAU** dezer **COURANT**, onder letter W.

Heden ontvangen:

een puike voorraad **NIEUWE HARINGS**, in differente soorten, tot veel verminderde prijzen.

H. ENSING, Oude Ebbingestraat, nabij den Boog.

OP NIEUW ONTVANGEN

van de **Groote Visscherij**: Puike beste Nieuwe **GRUENE HARINGS**, à 17½ Ct.; Puike beste Nieuwe **ORDINAIRE HARINGS**, à 15 Ct.; nieuwe blanke **ZOUTE VISCH**, 12½ Ct. de 5 Ons.

Bij H. DE GROOT, Visc- en Fruithandelaar, enz., Oude Kijk-in-'t Jatstraat, no. 34.

MAGAZIJN VAN PIANO'S,

H. DE WIT, Turftorenstraat,

op nieuw uit **Partij** ontvangen: een groot assortement **PIANO'S**, uit de gerenomeerde Fabrieken van **ERARD, BLONDEL, FLEIG, AUCHER, ZIEGLER** en **BERNHARDT, ENZ.**; almede eene aanzienlijke collectie (goed geconserveerde) **bespeelde PIANO'S** en **PIANINO'S**, waaronder eenigen uit de Fabrik van **BROADWOOD** te Londen, te zamen 70 in getal.

NIEUWE UITGAVEN VAN Gebr. KRAAY, TE AMSTERDAM.

I. Algemeene Beschrijving van vreemde Havens en Zeeplaatsen in Europa. Ten dienste van Kooplieden, Zeevaarders, Cargadoors, Assuradeurs en allen die verder met den Zeehandel en de Scheepvaart in betrekking staan. Bewerkt door L. A. J. BOULET, Oud Koopvaardij-Kapitein, en A. VAN OTTERLOO, Hoofdonderwijzer aan de Inrigting tot onderwijs in Koophandel en Nijverheid te Amsterdam. .... f 6,25.

Behalve de algemeene beschrijving der plaatsen zelve, bevat dit werk opgaven van de juiste ligging, van den waterstand, van de makelaars-usances en provisiën, van de munten, maten en gewigten, van de scheepsonkosten zoo al die in den laatsten tijd meestal door Nederlandsche Schepen zijn bevonden, en verdere bijzonderheden betreffende Handel en Scheepvaart.

II. Handboek voor de kennis van den Scheepsbouw, voornamelijk met het oog op het Amerikaanse stelsel. Bewerkt door H. W. SCHOKKER, Scheeps-Expert te Amsterdam. Dit werk is niet alleen hoogst gewigtig voor den Scheepsbouwmeester, maar verdient ook de aandacht van Reederen, Gezagvoerders, Assuradeurs, enz. enz.; en de lijst van Intekenaren getuigt, hoe ook deze het hunne belangstelling waardig hebben geacht. Het zal in 15 à 20 afleveringen van vijf vel druks, in royaal kwarto formaat, compleet zijn en pl. m. zestig Platen bevatten. Er zijn thans vijf afleveringen uitgegeven, en de Intekenaren ontvangen eene nette portefeuille, waarin men de losse afleveringen bewaren kan tot het werk compleet is. De prijs is f 2,50 per aflevering.

III. Ankerwacht en Uitzicht, of opmerkingen en beschouwingen omtrent klaar anker houden, vertuigen, drijven in nauwe vaarwaters, aanzeilen op zee, en het gebruik van Seinlichten ter voorkoming daarvan. Gedeeltelijk naar het Engelsch bewerkt door S. STAPERT, Koopvaardij-Kapitein. Met 3 uitsl. Platen. .... f 1,00.

Hoofdzakelijk geschreven met het oog op de behoeften van den jeugdigen en minder ervaren onder de Zeelieden, wordt in dit boek duidelijker en gemakkelijker gemaakt, wat gewoonlijk in den aanvang zijner carrière menigeen doet verlegen staan, en gewogen op sommige punten van hoog belang, die of der aandacht van den jongen Zeeman ontglippen, of schijnbaar weinig betekenende, maar waarvan toch in sommige gevallen het behoud van schip en lading kan afhangen.

IV. Handleiding tot het bepalen der positie van een Schip op Zee, volgens de methode van Kapitein TH. SUMNER. Met vier kaarten en verscheidene houtsneden. .... f 2,75.

In dit boek wordt den Zeeman eene methode aan de hand gegeven, om op elk uur van den dag door ééne hoogteland der zon en den chronometertijd, de rigting te bepalen, waarin het land zich van hem bevindt, als de breedte, lengte en tijd aan boord door eene of andere oorzaak onzeker zijn. Die methode is thans reeds door verscheidene Gezagvoerders toegepast en zeer nuttig en proefhoudend bevonden.

V. Handboek voor de leer der Avariën, vooral die der Avariësgrosse, door Mr. J. A. MOLSTER, Advokaat te Amsterdam. .... f 2,25.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te Groningen; medegedeeld van wege het Genootschap: Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen, Augustus 1857.

Te Groningen, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

Bij den ondergeteekende worden gemaakt en zijn verkrijgbaar: alle soorten van **RIJTUIG-ASSE-BUSSEN** en **VEREN**, en worden ook **TE KOOP** aangeboden eenige diverse soorten van **RIJTUIGEN**, voor **ZOMER- en WINTERGEBRUIK**; alsmede **INGEBUILD of GEREPAREERD**. Alles te zien en te bevragen in de **OUDE HARMONIE** te Groningen, bij

G. SOEDERS, Koninkl. Rijtuig-Fabrikant.

Depot van Thee.

Bij den ondergeteekende zijn voortdurend verkrijgbaar **THEEEN** uit het Magazijn van **VAN HOUVENINGE & VISSER**, afgewogen in verzegelde pakjes van 2½ Ned. Pond, 1 Ned. Pond, 5—2½ Onc, waarop nummer en prijs, die zich bepaalt van af Ct. en hooger, zijn vermeld.

PRIJSCOURANTEN zijn gratis te bekomen. J. V. HUISINGA, Jr., Groote Markt te Groningen.

De ondergeteekende berigt bij daarbij belanghebbenden, dat hij alhier heeft gevestigd als **CANDELAAR**, en tevens zich gaarne bemet de **EXPEDITIE** van alle in den **HANDEL** komende **ZAKEN**; belovende eene spoedige en solid behandeling.

Tevens wordt herinnerd, dat hij bij voortdurend **KALKBRANDERIJ**, te **Oldeboorn**, bij uitoefenen.

HARLINGEN, 12 Augustus 1857. KLAAS POST, Kzn.

Er wordt gevraagd een **TABAK-KERVEN**, zijn **WERK** grondig verstaande. Te bevragen bij den Boekhouder F. WILKENS, in de Oude Ebbingestraat.

Bekwame **SCHIEPSSMEEDEN**, die Vak grondig verstaande, kunnen 'dadelijk' **FAST WERK** bekomen. Reflecterende vervoegen zich, franko, onder letter B, bij het **BUREAU** dezer **COURANT**.

EEN VLUGGE LOOPJONGEN

wordt gevraagd door den Boekhandelaar L. VAN GIFFEL in de Oude Ebbingestraat.

Het verbeterde **LANDSBERG VLEKKENWATER** neemt steen, was, olie, verf, smeer en alle andere vetvlekken uit Zijden, Wollen en mengde Stoffen weg zonder de kleuren te veranderen.

De prijs van een plat vierkant fleschje is 40 ct.; groote witte fleschen f 1,50.

Ieder fleschje heeft eene gebruiksaanwijzing.

De nieuwe **MINERALE LIJM**, om gebroken selen, Glas, Marmer, Hout en andere Voorwerpen te herstellen, is altoos gereed voor het gebruik; zij is kleurloos doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats op de gelijmde breken zal. Water oefent er geen of weinig invloed op, wanneer men ze tijd tot verglijzing heeft gelaten. Een fleschje kost 30 Cent en kan, wanneer men het gesloten houdt, jaren lang gebruikt worden.

INSECTENPOEDER.

Dit zaad eener bloem uit het Ararat-Gebergte, door oogenblikkelijk weegluizen, vlooijen, motten, bladluizen, mieren en alle andere ongedierte. Men strooit het in reuten der vloeren, aan de wanden, in bedsteden, kisten, kasten, kleederen, bontwerk, op de honden, koeijen, vogels en andere dieren. Waar het niet goed te strooijen is, men het met eene blaaspomp inblazen; men kan het met spiritus aanzetten en als tinctuur opstrijken of ingieten; of door beroeking worden de insecten gedood. Wij verkopen het in zakjes voor 50 Cent.

Amsterdam, VERKOOPHUIS; Assen, H. P. A. v. GORCUM; Groningen, C. RIKKERS, M. GAASBEEK, WREESMAN, C. COPINGA en J. F. OTTE; Hoogezand, F. M. DIKEMA; Hoogezand, J. v. d. WOLDE, Jr.; Meppel, A. JEULEN; Stads-Kanaal, H. KREKEL; Veendam, O. J. SAVENIJE; Winschoten, G. WASMAN; en in de bekende Dépôts in de andere Steden.